

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P., spol. s r. o.**, K.B., IČO: X., zastúpený: A., s. r. o., E.P.B., IČO: X. proti žalovanému **1/ E.**, P.S.R., zastúpený: JUDr. L.F., advokát, L.B., žalovanému **2/ K., a. s.**, H.K.Č., IČO: X., zastúpený: B., s. r. o., Š.B., IČO: X. a JUDr. K.Č., advokátka, AK Č.Š.B., **o nariadenie predbežného opatrenia na návrh žalobcu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 33Cb 57/2010, o dovolaní žalovaného 2/ a žalovaného 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 9. februára 2012, č. k. 2Cob 4/2012-964, takto

r o z h o d o l:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 9. februára 2012, č. k. 2Cob 4/2012-964 sa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec sa vracia tomuto súdu v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I uznesením z 27. októbra 2011, č. k. 33Cb 57/2010-894 nariadil predbežné opatrenie na základe návrhu žalobcu z 30. mája 2011 tak, že žalovanému 1/ zakázal až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej vykonávať dodávku, predaj alebo distribúciu ovocných štiav, sirupov a džúsov značky „Y.“ a „H.“ v Slovenskej republike, priamo alebo prostredníctvom akejkoľvek tretej osoby, okrem žalobcu. Ďalej žalovanému 1/ zakázal až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej predávať ovocné šťavy, sirupy a džúsy značky „Y.“ a „H.“ za účelom ich ďalšieho predaja v Slovenskej republike akejkoľvek tretej osobe, okrem žalobcu. Tretím výrokom súd žalovanému 2/ zakázal až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej na území Slovenskej republiky

predávať alebo distribuovať ovocné šťavy, sirupy a džúsy značky „Y.“ a „H.“. O trovách predbežného opatrenia rozhodne súd v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca v návrhu na vydanie predbežného opatrenia uviedol, že je namieste dočasná úprava pomerov účastníkov formou nového predbežného opatrenia, ak bude osvedčené, že konanie žalovaného 1/ a žalovaného 2/ úzko súvisia a priamo zasahujú do osvedčených práv žalobcu spôsobom odôvodňujúcim dočasnú úpravu pomerov účastníkov alebo spôsobom ohrozujúcim budúci výkon súdneho rozhodnutia, ďalej bude osvedčené, že e-mail žalobcu žalovanému 1/ zo 16. februára 2010 nebude považovaný za súhlas s ukončením platnosti Rámcovej zmluvy a nový návrh na predbežné opatrenia sa bude týkať produktov značiek „Y.“ a „H.“.

K skutkovému stavu žalobca uviedol, že žalobca a právny predchodca žalovaného 1/, spoločnosť Y., uzavreli 15. marca 1995 Rámcovú zmluvu o spolupráci (ďalej len „Rámcová zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal vykonávať import a distribúciu výrobkov značky „Y.“ a „H.“ (ďalej len „Výrobky“) na území Slovenskej republiky. V Rámcovej zmluve sa žalovaný 1/ zaviazal, že na územie Slovenskej republiky bude dodávať Výrobky výhradne prostredníctvom žalobcu. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú a ktorákoľvek zo strán bola oprávnená Rámcovú zmluvu vypovedať ku koncu roka s výpovednou lehotou 1 rok. Listom zo 6. júna 2001 informoval právny predchodca žalovaného 1/, že marketing a distribúciu prevezme žalovaný 1/. Žalovaný 1/ nijako nenamietal zmluvné obmedzenie dispozície s Výrobkami vo vzťahu k Slovenskej republike prostredníctvom žalobcu. Na žiadosť žalovaného 1/ boli do sortimentu Výrobkov od 1. januára 2003 zahrnuté aj ovocné džúsy značky „G.“. Za tým účelom uzatvorili 1. januára 2003 dohodu o spolupráci (ďalej len „dohoda o spolupráci“) bez toho, aby tým bola dotknutá platnosť pôvodnej Rámcovej zmluvy. Bez toho, aby žalovaný 1/ riadne vypovedal Rámcovú zmluvu a vyčkal na uplynutie jednoročnej výpovednej lehoty. Žalovaný 1/ v priebehu februára 2010 informoval žalobcu, že ďalej chce distribuovať Výrobky prostredníctvom žalovaného 2/ bez žalobcu. Žalobca bol so žalovaným 1/ rokovať o ukončení spolupráce dohodou bez toho, aby boli dodržané dohodnuté výpovedné lehoty, ale iba v tom prípade, že mu bude poskytnutá adekvátna kompenzácia za vybudovanie trhovej distribúcie Výrobkov a ušlý zisk počas trvania pôvodne dohodnutej výpovednej lehoty. O ochote žalobcu rokovať o ukončení zmluvného vzťahu svedčí aj e-mail žalobcu zo 16. februára 2010. O tom, že uvedený email žalovaný 1/ nemohol považovať za dohodu o bezkompenzačnom ukončení Rámcovej zmluvy, svedčí aj jeho následná

komunikácia so žalobcom. Žalovaný zaslal e-mailom 24. februára 2010 ponuku na vyrovnanie, ktorá vôbec nezohľadňovala existujúce zmluvné vzťahy. Distribúciu uvedených výrobkov začal vykonávať žalovaný 2/. Podľa informácií žalobcu, žalovaní 1/ a 2/ Výrobky naďalej dovážajú a distribuujú. Žalovaní 1/ a 2/ túto skutočnosť nerozporujú, žalovaný 2/ sám priznal, že v čase, keď už spor medzi účastníkmi prebiehal, uzatvoril so žalovaným 1/ licenčnú zmluvu na predaj a distribúciu Výrobkov v Slovenskej a Českej republike, čím žalovaní 1/ a 2/ vedome konali smerom k narušeniu právneho postavenia žalobcu. Žalobca má za preukázané, že mu v dôsledku konania žalovaných 1/ a 2/ vzniká a bezprostredne hrozí majetková ujma veľkého rozsahu. Navrhovateľ na určenie výšky škody poveril znaleckú organizáciu, ktorá k 30. aprílu 2011 vyčíslila spôsobenú škodu na strane žalobcu vo výške 318 430 eur, v roku 2012 škoda dosiahne súhrnnú hodnotu až 779 210 eur. Žalobca ďalej uviedol, že v konaní vo veci samej ešte ani rok po podaní žaloby nebolo nariadené prvé pojednávanie a v prípade, ak by súd predbežné opatrenie nenariadil a súdne konanie by trvalo niekoľko rokov, mohol by byť výkon súdneho rozhodnutia prakticky zmarený. Žalobca tiež uviedol, že zásada „ne bis in idem“ nie je aplikovateľná na konanie o predbežnom opatrení a súd môže o jeho nariadení rozhodovať aj opakovane, vždy s ohľadom na aktuálne faktické a právne skutočnosti.

Ďalej z rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa vyjadril aj žalovaný 1/, ktorý uviedol, že predchádzajúce návrhy na nariadenie predbežného opatrenia boli zamietnuté, pričom od posledného rozhodnutia sa skutkový stav nezmenil a ani nedošlo k novým okolnostiam, ktoré by vyvolávali dočasne upraviť pomery účastníkov alebo obavu, že by bol výkon rozhodnutia ohrozený. Podľa žalovaného 1/ zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným 1/ bol ukončený najneskôr k 31. decembru 2010. K návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa vyjadril aj žalovaný 2/, ktorý taktiež uviedol, že situácia sa od posledného rozhodnutia nezmenila a žalobca v novom návrhu neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli odôvodňovať nariadenie predbežného opatrenia. Žalovaný 2/ ďalej poukázal na skutočnosť, že žalovaný 2/ nebol účastníkom Rámcovej zmluvy, a preto mu z nej nevyplývajú žiadne práva a povinnosti.

Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f) a § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a uviedol, že po oboznámení sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj

po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že v danom prípade žalobca dostatočným spôsobom osvedčil základné skutočnosti preukazujúce potrebu predbežnej úpravy pomerov účastníkov. Súd prvého stupňa sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a dospel k záveru, že nariadením predbežného opatrenia nedôjde k neprimeranému zásahu do postavenia žalovaných 1/ a 2/, a preto súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel a predbežné opatrenie nariadil.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa z 27. októbra 2011 (č. 1. 894) zmenil tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia v časti zákazu žalovanému 1/ vykonávať dodávku, predaj alebo distribúciu ovocných štiav, sirupov a džúsov značky „H.“ v Slovenskej republike priamo alebo prostredníctvom akejkoľvek tretej osoby, okrem žalobcu, a to aj za účelom ich ďalšieho predaja v Slovenskej republike, ako aj v časti zákazu žalovanému 2/ na území Slovenskej republiky predávať alebo distribuovať ovocné šťavy, sirupy a džúsy značky „H.“ zamietol a vo zvyšku uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia nie sú v predmetnej veci splnené v celom rozsahu. Odvolací súd poukázal na Rámcovú zmluvu z 15. marca 1995, ktorou žalobca osvedčil svoje výhradné právo na dovoz a distribúciu výrobkov z ovocných štiav „Y.“ a „H.“ pre konečných spotrebiteľov na území Slovenskej republiky počas trvania tejto zmluvy. Ďalej žalobca osvedčil, že mu listom zo 6. júna 2001 žalovaný 1/ pod hlavičkou spoločnosti Y. oznámil, že uvedená spoločnosť už nebude realizovať predaj značkových ovocných štiav, ale len výrobu koncentrovaných ovocných štiav, pričom marketing a predaj značkových výrobkov „H.“, „F.“, „Y.“, „Y. V.“, „O.“ a „S.“ bude uskutočňovať žalovaný 1/. Žalobca výpisom z obchodného registra žalovaného 1/ osvedčil, že žalovaný 1/ od 30. júla 2001 prevzal časť prevádzky Finálne výrobky. Žalobca tiež osvedčil, že 1. januára 2003 ako kupujúci uzavrel so žalovaným 1/ ako predávajúcim Dohodu o spolupráci pri predaji a kúpe tovaru z ponuky predávajúceho, ktorý je špecifikovaný v prílohe č. 1 k tejto zmluve, v rámci ktorých sú uvedené výrobky značky „Y. sirup“ a „G.“, ako aj osvedčil, že 26. marca 2010 uzavrel ako kupujúci so žalovaným 1/ ako predávajúcim Dohodu o dovoze a distribúcii výrobkov obchodnej značky „Y.“ a „G.“

Uviedol, že posúdenie trvania a účinnosti vyššie uvedených zmlúv bude predmetom dokazovania vo veci samej. Námiety žalovaných 1/ a 2/, uvedené v odvolaniach týkajúcich sa merita veci, môže súd riešiť až v konaní vo veci samej. Odvolací súd skúmal otázku, či žalobca osvedčil, že na základe týchto zmlúv má na území Slovenskej republiky výlučne žalobca nárok predávať a distribuovať výrobky uvedené vo výroku uznesenia súdu prvého stupňa a či nastal stav, že do pokojnej realizácie práva žalobcu neoprávnene vstúpili žalovaní 1/ a 2/. Odvolací súd je toho názoru, že neosvedčená zostala skutočnosť, že by žalobca po 1. januári 2003 distribuoval výrobky z ovocných štiav značky „H.“, teda vo vzťahu k týmto výrobkom nie je osvedčená nevyhnutnosť rýchlej úpravy pomerov účastníkov konania predbežným opatrením. Žalobca neosvedčil, že by výrobky tejto značky boli zahrnuté aj do zmlúv o spolupráci, uzavretých so žalovaným 1/. Vzhľadom k tejto skutočnosti vo vzťahu k týmto výrobkom nie je daná naliehavosť potreby požadovanej úpravy pomerov voči žalovaným 1/ a 2/ a nie je osvedčená ani existencia práva žalobcu, ktorému sa má poskytnúť dočasná úprava. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v uvedenej časti zamietol.

Ďalej uviedol, že žalobca osvedčil, že distribuoval výrobky z ovocných štiav „Y.“ a „G.“, teda osvedčil, že dochádzalo k plneniu zmlúv o spolupráci uzavretých so žalovaným 1/, pričom výrobky z ovocných štiav značky „Y.“ boli zahrnuté aj do Rámcovej zmluvy. V rovine neosvedčenej zostalo ukončenie Rámcovej Zmluvy, ako aj Zmluvy o spolupráci, uzavretej na dobu neurčitú (bolo osvedčované len ukončenie Zmluvy o dovoze a distribúcii z mája 2007 - výpoveďou). Podľa odvolacieho súdu fax žalobcu zo 16. februára 2010 neosvedčuje ukončenie Rámcovej zmluvy a ani Zmluvy o spolupráci, a to s poukazom na predchádzajúcu mailovú korešpondenciu žalobcu so žalovaným 1/, ktorá osvedčuje, že žalovaný 1/ prezentoval žalobcovi len záujem zmeniť distribučný model výrobkov. Žiaden relevantný doklad, osvedčujúci dohodu o ukončení spolupráce so žalobcom, s konkrétnym obsahom dohody súdu nebol predložený (aj napriek názoru odvolacieho súdu v uznesení z 31. augusta 2010, sp. zn. 3Cob 173/2010). Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa v časti týkajúcej sa výrobkov z ovocných štiav značky „Y.“ rozhodol správne, a to aj voči žalovanému 2/, ktorý síce nie je účastníkom predmetných zmlúv, avšak výrobky z ovocných štiav tejto značky distribuuje na území Slovenskej republiky tretím osobám na ďalší predaj. Preto je podľa odvolacieho súdu dôvodné tento predaj a distribúciu v prospech žalobcu zakázať, a to z rovnakého dôvodu, ako je to na strane žalovaného 1/, teda z dôvodu hrozby vzniku ujmy na strane žalobcu. Odvolací súd má za to,

že týmto predbežným opatrením sa neprimerane nezasahuje do práv žalovaných a do ich podnikateľskej činnosti. V prípade, že bude osvedčené ukončenie Rámcovej zmluvy, súd prvého stupňa zväží postup podľa § 77 ods. 2 O. s. p.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil, tak že konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavuje a zaviazal zaplatiť žalovanému 2/ trovy dovolacieho konania.

Dovolanie odôvodnil ust. § 237 písm. d) O. s. p., keďže v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo. Uviedol, že tento opätovný návrh je už druhým návrhom na nariadenie predbežného opatrenia voči žalovanému 1/ a tretím návrhom voči žalovanému 2/. Prechádzajúce návrhy na nariadenie predbežného opatrenia voči obom žalovaným 1/ a 2/ boli právoplatne zamietnuté. Od právoplatného zamietnutia pôvodných návrhov na nariadenie predbežných opatrení sa situácia medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ nezmenila a žalobca v opätovnom návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli odôvodniť nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia.

Žalovaný 2/ poukázal na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu zo 16. mája 2011, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 3/2011 pod číslom 25, podľa ktorého pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku veci právoplatne rozsúdenej. Žalovaný má za to, že vzhľadom na citované stanovisko sa uplatňuje prekážka *res iudicata* aj v danom prípade. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že odvolací súd sa opakovane zaoberal iba skutočnosťami, ktoré boli posudzované v konaniach o pôvodných návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia. Odvolací súd mal napriek predchádzajúcim právoplatným záverom súdov nárok žalobcu vo vzťahu k výrobkom značky „Y.“ za osvedčený. Podľa žalovaného 2/ je nepochybné, že odvolací súd predbežné opatrenie nariadil len na základe odlišného posúdenia skutočností, na základe ktorých bolo rozhodované aj v predchádzajúcich konaniach o nariadení predbežného opatrenia. Záverom navrhol, aby dovolací súd v zmysle ust. § 243 O. s. p. odložil vykonateľnosť uznesenia súdu prvého stupňa.

Žalovaný 2/ podaním z 29. marca 2012 doplnil a rozšíril svoje dovolanie. Prípustnosť dovolania v časti jeho rozšírenie odôvodnil ust. § 237 písm. f) O. s. p., keďže účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Žalovaný 2/ má za to, že mu nie je možné zakázať na území Slovenskej republiky predávať alebo distribuovať výrobky, keďže žalovaný 2/ nie je a ani nebol účastníkom Rámcovej zmluvy, nemôže byť preto nijako obmedzovaný v dôsledku sporu o jej platnosť, takýto zákaz zo strany súdu by viedol k rovnakým účinkom ako zmluvné dojednanie, obmedzujúce súťaž a zároveň by bol v príkrom rozpore s princípom voľného pohybu tovarov na trhu Európskej únie.

Žalovaný 2/ poukázal na ust. § 157 ods. 1 a 2 O. s. p., Nálezy Ústavného súdu SR: I.ÚS 243/07, III.ÚS 311/07, II.ÚS 410/06 a rozhodnutia Ústavného súdu SR: IV.ÚS 176/05 a II.ÚS 143/2002 a namietal nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Podľa žalovaného odvolací súd v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo predbežným opatrením uložil obmedzenia aj voči žalovanému 2/, a to aj napriek tomu, že nebol účastníkom Rámcovej zmluvy a so žalobcom nemá ani žiaden iný zmluvný vzťah, preto podľa žalovaného 2/ je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné.

Ďalej žalovaný 2/ ako dovolací dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Poukázal na čl. 101 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, § 4 ods. 1 Zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a Nariadenie Komisie č. 330/2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a uviedol, že vo vertikálnych zmluvných vzťahoch nie je nijako možné zakázať tzv. pasívne predaje, ani ich obmedziť. Podľa bodu 51 Usmernenia Komisie o vertikálnych obmedzeniach (2010/C 130/01), pasívny predaj znamená reagovanie na akékoľvek nevyžiadané požiadavky jednotlivých zákazníkov, vrátane dodávky tovaru alebo služieb týmto zákazníkom.

Ďalej uviedol, že bez ohľadu na existenciu Rámcovej zmluvy medzi žalovaným 2/ a žalobcom, nebolo by možné zmluvne zaviazať žalovaného 2/, aby nevykonával pasívny predaj výrobkov na území Slovenskej republiky, nakoľko takéto dojednanie by bolo zakázané a neplatné pre hrubý rozpor so súťažným právom, ako aj sankcionovateľné zo strany Protimonopolného úradu SR alebo Európskej komisie. Rovnako by nebolo právne možné zakázať žalovanému 2/ uskutočňovať paralelný predaj, t. j. nakúpiť výrobky od iných

subjektov na Slovensku alebo v zahraničí a tieto výrobky následne na Slovensku predávať aktívne, alebo pasívne. Nariadené predbežné opatrenie však vytvára presne takú situáciu, aká by vznikla v dôsledku zakázanej dohody obmedzujúcej súťaž. Ak by aj Rámcová zmluva zaručovala exkluzivitu pri dodávkach výrobkov od žalovaného 1/, nezaručovala by mu absolútnu teritoriálnu ochranu, t. j. nebránila by odberateľom výrobkov z iných štátov uskutočňovať pasívne predaje na území Slovenskej republiky a nebránila by iným subjektom uskutočňovať paralelný dovoz a vývoz výrobkov na vnútornom trhu Európskej únie. Takéto obmedzenie je zjavne v rozpore s princípom voľného pohybu tovaru na vnútornom trhu Európskej únie.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie aj žalovaný 1/. Dovolanie odôvodnil podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p., podľa ktorého účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Podľa žalovaného došlo k uvedenej vade konania tým, že odvolací súd nedoručil žalovanému 1/ vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu z 23. decembra 2011 a 20. januára 2012 a odvolací súd náležite neodôvodnil svoje rozhodnutie, najmä v časti potvrdzujúcej rozhodnutie súdu prvého stupňa. Žalovaný 1/ má za to, že odvolací súd porušil zásadu rovnosti účastníkov konania, upravenú v článku 43 ods. 3 Ústavy SR, ktorá je premietnutá do § 18 O. s. p. Žalovanému 1/ ani jeho právnenému zástupcovi nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu, čím bol žalovaný 1/ ukrátený na svojich procesných právach, nakoľko nemohol na tieto vyjadrenia primeraným spôsobom reagovať a účinne sa brániť. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je nepochybné, že odvolací súd na túto novú argumentáciu žalobcu, uvedenú v predmetných vyjadreniach prihliadol, resp. sa s ňou stotožnil (napr. vo vzťahu k otázke sortimentu, na ktorý sa vzťahuje exkluzivita). Podľa žalovaného 1/ je postup odvolacieho súdu v rozpore s právom na spravodlivé súdne konanie a s právom na kontradiktórne konanie, v zmysle ktorého sú strany nielenže povinné označiť dôkazy na podporu svojich tvrdení, ale musia mať aj možnosť vyjadriť sa ku všetkým dôkazom alebo vyjadreniam predloženým súdu.

Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa 27. júna 2011 rozhodol o zastavení konania o predbežnom opatrení, nakoľko sa stotožnil s argumentáciou žalovaného 1/. V dôsledku zrušenia tohto rozhodnutia odvolacím súdom, súd prvého stupňa 27. októbra 2011 rozhodol opätovne a návrhu žalobcu tentoraz úplne vyhovel. Z tohto dôvodu bolo preto potrebné, aby sa súd vysporiadal so všetkými argumentmi a tvrdeniami účastníkov tak, aby sa žalovaný 1/ mal možnosť oboznámiť s úvahou súdu a dôvodmi, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia

súdu prvého stupňa i s ohľadom na fakt, že sa odchyľilo od predchádzajúcej rozhodovacej praxe bez zmeny skutkových okolností. Odvolací súd sa nevysporiadal s mnohými relevantnými tvrdeniami žalovaného 1/ a predloženými dôkazmi. Napr. sa súd nevyjadril k čestnému vyhláseniu p. J.. Žalovaný 1/ ďalej uviedol, že nakoľko sa obchodný vzťah medzi stranami v rokoch 1995 a 2002 zmenil, strany sa v roku 2003 dohodli na novej zmluve, a to Zmluve o spolupráci. Z toho vyplýva, že rámcová zmluva nebola už naďalej potrebná a ani nemala už žiadnu ďalšiu funkciu, pretože relevantné vzťahy boli upravené a riadili sa výhradne novou zmluvou z roku 2003. Podľa žalovaného 1/ odvolací súd riadne neodôvodnil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, len skonštatoval, že predbežným opatrením sa neprimerane nezasahuje do práv žalovaných a ich podnikateľskej činnosti. Odvolací súd ani nereagoval na ustanovenia európskeho práva o voľnej hospodárskej súťaži. Žalovaný 1/ ďalej poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR ohľadom odôvodňovania súdnych rozhodnutí a na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III.ÚS 192/06.

Žalovaný 1/ svoje dovolanie odôvodnil aj ust. § 241 ods. 2 písm. b) a c) O. s. p., podľa ktorých konanie je postihnuté inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalovaný 1/ je toho názoru, že odvolací súd nesprávne právne posúdil existenciu zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/, čo viedlo k nesprávnej závere o osvedčenosti existencie nároku žalobcu. Uviedol, že pôvodná Rámcová zmluva z roku 1995 bola zrušená a nahradená zmluvami z roku 2003 a 2007. Žalovaný 1/ týmito neskoršími zmluvami preukázal skončenie vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/ podľa Rámцovej zmluvy z roku 1995, resp. jeho nahradenie neskoršími zmluvnými ustanoveniami, ktoré neobsahovali žiadnu exkluzivitu. Nie je ani možné, aby zmluvné strany postupovali podľa troch zmlúv, ktoré sa týkali nakladania rovnakou škálou výrobkov s odlišným obsahom práv a povinností, úmyslom zmluvných strán bolo novšou úpravou nahradiť predchádzajúce zmluvné ustanovenia. Obe výpovede žalovaného 1/ (z 25. septembra 2008 a z 21. septembra 2009) je preto potrebné posudzovať podľa ich obsahu a zjavného úmyslu žalovaného 1/, ktorým bolo ukončenie celého zmluvného vzťahu so žalobcom. O ukončení celého zmluvného vzťahu nemohol mať ani pochybnosti žalobca, nakoľko by inak nemal dôvod vo svojom e-maili zo 16. februára 2010 odkazovať na skončenie dlhodobej, takmer 20-ročnej spolupráce so žalovaným 1/. Z uvedeného e-mailu vyplýva, že žalobca nespochybňuje skončenie tejto spolupráce a ani jednu z doručených výpovedí, naopak, od žalovaného chce

vymôcť určitú odmenu za ukončenie zmluvného vzťahu na základe priloženej kalkulácie za ukončenie zmluvného vzťahu, na ktorú však podľa zmluvy nemal právny nárok. Na potvrdenie uvedeného žalovaný 1/ predložil čestné vyhlásenie pána J., ktorým sa odvolací súd nezaoberal.

Žalovaný ďalej uviedol, že odvolací súd nesprávne posúdil obsah Rámcovej zmluvy z roku 1995. Rámcová zmluva sa týkala len ovocných štiav, taktiež na strane 2 zmluvy sa použili výrazy „ovocné šťavy“ a „výrobky podobné ovocným šťavam“, ale žiadnym spôsobom nepožili výraz „sirup“. Žalovaný ďalej poukázal na správny význam výrazu „Fruchtsaftprodukte“ a jeho správny preklad a na právnu úpravu potravinového práva, upravenú v Kódexe všeobecných noriem pre ovocné šťavy a nektáre. Sirupy a džúsy neboli a nemohli byť obsiahnuté v pojme „ovocné šťavy“ alebo „výrobky z ovocných štiav“, nakoľko ide o odlišné výrobky. Žalobca podľa žalovaného 1/ nepreukázal, že by vôbec distribuoval nejaké sirupy značky „Y.“ v Slovenskej republike v roku 1995. Keby to tak nebolo, nebolo by potrebné do zmluvy z roku 2003 pridať k ovocným šťavam „Y.“ (bod 6 prílohy) aj sirupy „Y.“ (bod 5 prílohy). „Y.“ sirupy boli na trhu dávno pred rokom 1995 a tak mohli byť zahrnuté do Rámcovej zmluvy. Avšak strany tak neurobili. Sirupy a džúsy preto boli súčasťou až neskorších zmlúv a nemôže sa na ne vzťahovať exkluzivita a nároky vyplývajúce z predbežného opatrenia. Preto sa žalovaný 1/ domnieva, že nariadené predbežné opatrenie, vzťahujúce sa aj na sirupy značky „Y.“, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej podľa žalovaného, na základe Rámcovej zmluvy sa strany mali každoročne v novembri dohodnúť na minimálnych množstvách, preto neuzavretím takejto dohody o minimálnych množstvách zanikol záväzok žalovaného 1/, viazaný Rámcovou zmluvou.

Ďalej uviedol, že žalobca nepreukázal existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, vrátane neexistencie dôvodov pre dočasnú úpravu vzťahov, ani hrozby z vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti opätovne poukázal na nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že právne postavenie žalobcu nariadeným predbežným opatrením sa nemení a nemá žiadny ochranný účinok. Jediným dôsledkom nariadeného predbežného opatrenia je, že výrobky „Y.“ musia byť stiahnuté zo slovenského trhu, nakoľko žalovaní 1/ a 2/ nemôžu distribuovať tieto výrobky v Slovenskej republike. Preto podľa žalovaného 1/ neexistuje potreba pre vydanie predbežného opatrenia.

Žalovaný 1/ je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je v rozpore so súťažným právom, nakoľko predbežné opatrenie smeruje k vylúčeniu podnikateľskej činnosti oboch žalovaných na území Slovenskej republiky, čo je v rozpore s ustanoveniami európskeho práva o voľnej hospodárskej súťaži a slobodnom pohybe tovarov. Poukázal na § 4 a nasl. Zákona č. 136/2001 Z. z o ochrane hospodárskej súťaže, ktoré vychádza z ustanovení európskeho práva, najmä čl. 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Výnimky z týchto dohôd obmedzujúcich súťaž sú zakotvené priamo v tomto zákone alebo nariadeniach Európskej komisie. Rámcová zmluva by mohla spĺňať podmienky Nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov. Rámcová zmluva nezakazuje žalovanému 1/ dodávať výrobky priamo bez účasti žalobcu. Závazok exkluzivity je potrebné odlišiť od záväzku územnej ochrany, ktorej sa nesprávne dožadoval žalobca, pretože tento záväzok nebol obsiahnutý v rámcovej zmluve. Zákazom reagovania na dodávku výrobkov „Y.“ na území Slovenskej republiky súd jednoznačne porušuje práva žalovaného 1/ na pasívne predaje na území Slovenskej republiky. Podľa žalovaného 1/ z článku 4 písm. b) vyššie spomenutého nariadenia vyplýva, že nie je možné zmluvne obmedziť pasívne predaje žalovaného 1/. Takéto obmedzenie sa považuje za obmedzenie obmedzujúcu súťaž. Ďalej uviedol, že Rámcová zmluva neobmedzovala ani aktívne predaje, čo je zrejme aj z odseku 51 Usmernenia. Aj keby súdy dospeli k záveru, že nedošlo k platnému skončeniu trvania rámcovej zmluvy, súdy nemohli žalovanému 1/ zakázať priamy predaj svojich výrobkov na území Slovenskej republiky. V tomto smere žalovaný 1/ poukázal aj na nesprávnosť nariadeného predbežného opatrenia voči žalovanému 2/ pre rozpor s ustanoveniami súťažného práva. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s uznesením odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol a žalovanému 1/ priznal náhradu trov konania alebo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného 1/ sa plne stotožnil s argumentáciou žalovaného 1/ vo vzťahu k nedostatkom napadnutého uznesenia a zároveň sa pripojil k argumentácii žalovaného 1/ vo vzťahu k ostatným vytýkaným nedostatkom.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného 2/ sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentmi a vyjadreniami žalovaného 2/ v podanom dovolaní. Zároveň uviedol, že sa

pridržiava všetkých svojich doterajších vyjadrení, podaní a dôkazov, predložených v rámci dovolania, ako aj v rámci predchádzajúcich podaní, vyjadrení a dôkazov, doložených do súdneho spisu v tejto veci.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniam žalovaných 1/ a 2/ uviedol, že keďže dôvody prípustnosti dovolania sú podľa § 239 ods. 3 O. s. p. zjavne neaplikovateľné, žalovaní 1/ a 2/ zakladajú prípustnosť dovolania na údajnom odňatí možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f) O. s. p. a na údajnej prekážke rei iudicatae podľa § 237 písm. d) O. s. p. Podľa žalobcu žalovaní 1/ a 2/ si zamieňajú rozhodnutie o predbežnom opatrení s rozhodnutím o veci samej a inštitút dovolania s riadnym opravným prostriedkom. K nedoručeniu podania z 23. decembra 2011 a podania z 20. januára 2012 žalobca uviedol, že v týchto jeho podaniach sa iba reagovalo na argumenty vznesené žalovanými 1/ a 2/ v odvolaniach. Podanie z 23. decembra 2011 neuvádzalo nové dôkazy ani podstatné nové argumenty. Podaním z 20. januára 2012 žalobca len upozorňoval súd na preukázateľné porušovanie vykonateľného rozhodnutia súdu prvého stupňa zo strany žalovaného 2/. V rámci konania o predbežnom opatrení sa poskytuje len predbežná a dočasná ochrana, ktorá neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Žalovaní mali možnosť v konaní o predbežnom opatrení podať odvolanie, v ktorom sa mohli vyjadriť ku všetkým argumentom žalobcu. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo 31/2012, podľa ktorého záujem na rýchlej a účinnej dočasnej ochrane práv žalobkyne má prednosť pred právom žalovanej vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam. Ochrana žalovanej je potom daná jej právom vyjadriť sa k týmto tvrdeniam počas konania a navyše zodpovednosťou žalobkyne za prípadnú vzniknutú ujmu. S ohľadom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu je tvrdenie žalovaného 1/, že nedoručením dvoch doplnujúcich vyjadrení došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, zjavne neopodstatnené.

K požiadavke na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia uviedol, že právny poriadok z dôvodu predbežného a dočasného charakteru predbežných opatrení zjavne kladie menšie nároky na odôvodnenie, než v prípade meritórnych rozhodnutí. Podľa § 76 ods. 4 O. s. p. môže súd prvého stupňa pri nariadení predbežného opatrenia dokonca len odkázať na návrh a neuvádzať ďalšie dôvody. Odvolací súd sa podrobne vysporiadal s charakterom predbežného opatrenia, zúžením relevantného sortimentu, nedostatkom dôkazov o ukončení Rámcovej zmluvy a nariadením predbežného opatrenia aj voči žalovanému 2/. Ohľadom

skúmania platnosti trvania a účinnosti jednotlivých zmlúv odvolací súd odkázal na konanie vo veci samej. Ďalej uviedol, že ani jedno zo žalovaných 1/ a 2/ citovaných rozhodnutí Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva sa netýka konaní o predbežnom opatrení. Žalobca poukázal na relevantnú judikatúru Ústavného súdu SR, rozhodnutie zo 16. októbra 2008, sp. zn. II.ÚS 373/08, v zmysle ktorého splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie treba posudzovať vždy so zreteľom na charakter konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané a všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam..., podobne aj Európsky súd pre ľudské práva v prípade Suominen v. Fínsko.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 237 písm. d) O. s. p. uviedol, že dôvody, pre ktoré možno hovoriť o totožnosti skutkového stavu žalobca rozviedol vo svojom odvolaní z 20. júla 2011. Poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu z 8. septembra 2001, č. k. 2 Cob 349/2011-890, kde odvolací súd potvrdil zmenu skutkového stavu. Ďalej uviedol, že v čase predchádzajúcich predbežných opatrení medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ ešte neexistoval súdny spor. Začatie súdneho konania mení skutkový stav. Skutočná aj hroziaca škoda medzičasom narástli. Žalobca dal vypracovať znalecký posudok vyčísl'ujúci škodu, ktorá bola žalovanými 1/ a 2/ žalobcovi spôsobená. Žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z 30. mája 2011 označil relevantné nové skutočnosti, ku ktorým došlo po podaní pôvodných návrhov na nariadenie predbežného opatrenia. Aj skutočnosť, že žalovaní 1/ a 2/ pokračovali v činnosti, ktorú predbežné opatrenie zakazovalo, preukazuje, že skutkový stav je iný, ako počas rozhodovania o predchádzajúcich predbežných opatreniach.

K meritórnym argumentom, uvedeným v dovolaniach, žalobca uviedol, že tieto argumenty budú predmetom konania vo veci samej tak, ako uviedol odvolací súd.

Žalobca považuje dovolania žalovaných 1/ a 2/ za neprípustné, keďže žalovaní 1/ a 2/ nepreukázali závažné porušenie ich procesných práv, ktoré by zakladalo odňatie možnosti konať pred súdom. Navrhol, aby dovolací súd dovolania žalovaných 1/ a 2/ odmietol.

Žalovaný 2/ podaním z 21. mája 2012 navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť uznesenia súdu prvého stupňa v spojení s uznesením odvolacieho súdu až do rozhodnutia o tomto dovolaní v zmysle § 243 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolania podali účastníci konania /§ 240 ods. 1 O. s. p./ proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný /§ 237 písm. f/ O. s. p./, preskúmal uznesenie odvolacieho súdu v časti, ktorou bolo napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania /§ 243a ods. 1 O. s. p./ a dospel k záveru, že dovolania žalovaných 1/ a 2/ sú opodstatnené.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o predbežnom opatrení, dovolanie podľa ustanovenia § 239 ods. 3 O. s. p. nie je prípustné. Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je však dovolanie prípustné, ak v konaní došlo k vadám taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., písm. a/ až g/. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne by aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných vád v zmysle § 237 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné a nad všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Z obsahu dovolaní žalovaných 1/ a 2 / vyplýva, že dovolania odôvodnili ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., že o tom istom predbežnom opatrení sa už právoplatne rozhodlo /§ 237 písm. d/ O. s. p./ a že sa im postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom /§ 237 písm. f/ O. s. p./.

Za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej judikatúry o postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež v prípade, keď sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada s argumentáciou účastníkov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je právo účastníka konania na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému rozhodnutiu.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v konaní podával opakovane návrh na nariadenie predbežného opatrenia a žalovaní 1/ a 2/ namietali, že o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia medzi tými istými účastníkmi a s rovnakým obsahom súd už rozhodol, ide teda o prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Poukázali pritom na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. mája 2011, ktoré túto otázku vyriešilo nasledovne: „Pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku veci právoplatne rozsúdenej /§ 159 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 1 O. s. p./“.

Napriek snahe žalovaných zabrániť nariadeniu predbežného opatrenia vznesením námietky *res iudicata*, súd prvého stupňa a ani odvolací súd nevysvetlili, prečo v danom prípade nepostupovali v súlade s citovaným stanoviskom občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. mája 2011 a svoj opačný záver, že súd môže o nariadení, resp. nenariadení predbežného opatrenia rozhodovať aj opakovane, vždy s ohľadom na aktuálne faktické a právne skutočnosti, bližšie neodôvodnili.

Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty /napr. PL.ÚS 36/95/, ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní rovnakých podmienok dala rovnaká odpoveď /napr. I.ÚS 87/93, PL.ÚS 16/95 a II.ÚS 80/99/. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná /M.M.PL.ÚS 21/00, PL.ÚS 6/04, III.ÚS 328/05, IV.ÚS 60/2010/.

Podľa názoru dovolacieho súdu sa krajský súd mal v rozhodnutí venovať presvedčivému odôvodneniu svojho odlišného stanoviska pri výklade a aplikácii príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, týkajúcich sa predbežného opatrenia a neodstrániteľnej prekážky konania. Za týchto okolností uznesenie odvolacieho súdu nie je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p., keďže odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, odňal žalovaným 1/ a 2/ možnosť konať pred súdom a tým tiež bola naplnená skutková podstata prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a zároveň naplnená dôvodnosť podaného dovolania.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zaťažil svoje rozhodnutie vadou podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., na ktorú musí dovolací súd prihliadať, i keď by nebola ako dôvod prípustnosti dovolania uplatnená /§ 242 ods. 1 O. s. p./.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti, ktorou potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie /§ 243b ods. 2, ods. 3 O. s. p./.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júna 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová